No. 1276 Zaterdag 13 Juni 1908. 25ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 12 Juni.

Doen, wat wij kunnen.

„Door toe te geven aan de ontmoedigende gedachte, dat wij toch nimmer de groote mogendheden in weerkracht kunnen evenaren en daarom ook maar na te laten wat binnen ons bereik ligt, zouden wij ons zelven als minderwaardige natie bestempelen. Willen wij onze zelfstandigheid geëerbiedigd zien, dan is het toch wel in de eerste plaats noodig, dat wij toonen, daarvoor iets over te hebben."

(*Voorloopig Verslag, Tweede Kamer, Marinebegrooting 1906.*)

„Nederland is het aan zich zelf verplicht, verplicht aan de veiligheid van het vaderland en aan de zelfstandigheid van zijn volksbestaan, om met ernst en ijver te streven naar krachtige en daadwerkelijke weerbaarheid te land en ter zee.......

Een krachtige *Zeemacht* in het bij zonder is derhalve onmisbaar, ten einde: 1. onze neutraliteit ook en vooral in de overzeesche bezittingen op afdoende wijze te kunnen handhaven, en 2. zoo al niet tegen de vloot eener groote mogendheid opgewassen, ons toch als bondgenoot begeerlijk te doen zijn.

Daartoe moet het Nederlandsche Volk beseffen:

den plicht om onze nationaliteit ook ter zee te kunnen verdedigen;

het belang eener oorlogsvloot ter bescherming **van onze koloniën** en van handel in streken, waar geen of geen voldoende rechtszekerheid bestaat voor personen en goederen."

Bovenstaande drukken wij over uit het Jaarverslag van ONZE VLOOT.

Ons Curaçaosche volk is reeds lang overtuigd zoowel van den bovenbeschreven plicht als van bovenbeschreven belang. Maar, of het besef van dien plicht, en de waarde van dat belang met betrekking tot de Kolonie diep is doorgedrongen bij de Hooge Regeering, betwijfelen wij wel een weinig.

Herhaaldelijk hadden wij gelegenheid er op te wijzen, dat Curaçao's handel en scheepvaart niet voldoende beschermd, noch verdedigd worden. Wij achten het werkelijk van het hoogste belang, dat in de Curaçaosche wateren voortdurend een wachtschip gestationeerd blijve. Laat dan van Nederland uit van tijd tot tijd een oorlogsschip Suriname en de omliggende havens bezoeken, als het onvoldoende geacht wordt, dat het wachtschip op reis naar Curaçao, of van daar terugkeerend, die havens aandoet. Wij maken ons sterk, dat er thans vrij wat meer gang in de diplomatieke afwikkeling van zaken zou komen, als ons oorlogsschip wat meer kracht kon bijzetten aan onze eischen.

„Zoolang wij niet moedeloos het hoofd in den schoot willen leggen bij elk gevaar, maar ons door vijand of bondgenoot willen doen eerbiedigen, is een vloot, zoo sterk als onze nationale kracht gedoogt, een gebiedende eisch tot handhaving van Nederlandsch onafhankelijkheid." (*ibid.*)

Een enkel flink oorlogsschip, voortdurend in onze onmiddellijke nabijheid, zou reeds veel nut kunnen stichten en zeker aan de bevolking de overtuiging schenken, dat het niet langer verwaarloosd en als niet geteld, maar werkelijk beschermd en verdedigd werd.

Dat de Nederlandsche Regeering nimmer vergete, hoe de belangen van burgers der andere Mogendheden in de naburige Republieken behartigd en beschermd worden. Een Curaçaonaar moet toch nooit kunnen zeggen: was ik maar een Amerikaan, een Duitscher, of een Brit, dan kreeg ik zeker schadevergoeding, veel vlugger en veel grooter.

Vooral in de benarde omstandigheden waarin wij thans verkeeren, hoort men herhaaldelijk, hoe het volk sterk geneigd is vergelijkingen te maken, elkander overtuigend, dat er heel anders zou gehandeld zijn, als een andere Natie op dezelfde wijze behandeld, haast hadden wij geschreven mishandeld, ware geworden als thans de Nederlandsche.

Dergelijke overdenkingen komen onze eer als Nederlander te na.

Ook Nederland, wij zijn er zeker van, zal toonen, dat het zijn Koloniën weet te beschermen en te verdedigen.

Als die blijde toekomst nu maar niet te ver weg ligt. Dan kon wel eens geschieden, wat gebeurde in den ouden tijd. „Terwijl de Senaat beraadslaagde, ging Sagunte ten gronde."

De toestand is hoogst ernstig. Wij kunnen niet genoeg met nadruk daar op wijzen. Dat men toch handele met bekwamen spoed. Het zal spoedig te laat zijn. Onze arme volk mist de noodige krachten om lang weerstand te bieden.

Kunnen de Kamers van Koophandel en Nijverheid hier niet handelend optreden om met kracht van redenen de nooden van ons volk aan Bestuur en Regeering bekend te maken?

En welk een prachtige gelegenheid voor de Vereeniging „Onze Vloot" om zich nuttig te toonen en het volk meer en meer aan zich te verbinden. Aan deze Vereeniging komt het toe bij de Regeering aan te dringen op een flink wachtschip, dat steeds in onze onmiddellijke nabijheid blijven zal om de belangen van onzen handel en scheepvaart te verdedigen en te beschermen.

Postspaarbank.

Langzaam, maar met taaie volharding, drongen de fijne vezels van het breedvertakte wortelgestel in den harden, drogen, rotsachtigen Curaçaoschen bodem. De kostbare plant, waarvan men zooveel goeds verwacht, is nog wel niet diep geworteld, nog wel niet ingegroeid in ons volksbestaan, maar zij staat toch goed aan, staat frisch en gezond, is blijkbaar reeds gewend aan ons klimaat en bodem en belooft voor de toekomst veel.

Drie jaren lang werd met zeer veel moeite, opoffering en toewijding het teere plantje bewaakt en verzorgd; met voldoening mogen wij er dus wel op wijzen, dat alles voorspelt, dat het wel gaan zal, en er gegronde hoop bestaat, dat de Postspaarbank werkelijk ook in onze Kolonie hare heilzame werking zal kunnen uitoefenen.

Maar, voorzichtig! Wij zijn er nog bij lange na niet. Een ieder, die het goed meent met de arme bevolking moet zijn krachtige medewerking blijven verleenen. Wij zijn pas bij het allereerste begin.

Van de 3250 inleggers, op ultimo December 1907 aanwezig, behooren er 1688, dus meer dan de helft, tot het stadsdistrict. Best mogelijk, en wij gelooven het ook wel zoo goed als zeker, dat door de oprichting der Postspaarbank ook in de stad meer gespaard werd, maar hier was niet op de eerste plaats behoefte aan een spaarbank.

Gelegenheid tot sparen bestond hier sinds lang, en steeds werd er een druk gebruik van gemaakt. Ook nu blijft zij bloeien naast de Koloniale Postspaarbank.

Van 1 Juli 1906 tot 30 Juni 1907 werd bij „De Spaar- en Beleenbank" gestort tot een gezamenlijk bedrag van f81,854.92½ in 3759 stortingen.

Die 1688 inleggers bij de Koloniale Postspaarbank in het stadsdistrict mogen wij niet ten volle rekenen als nieuwe spaarders. Daar zal menige overlooper bij zijn, die van de Spaar- en Beleenbank naar de „Koloniale" Spaarbank overliep. Als zuivere winst mogen echter wel geboekt worden de overige 1562 inleggers van de buitendistricten en de eilanden. Al aanstonds zal het ons opvallen, hoe gering dat geheel is, hoe weinig er tot nog toe gespaard werd voornamelijk in de buitendistricten van Curaçao.

Het aantal inleggers bedraagt

in het 2e	district	92
3e	„	113
4e	„	100
5e	„	128

Van de ± 15,000 menschen, die in de buitendistricten wonen, zijn slechts 433 in bezit van een spaarbankboekje. Dat is toch bedroevend weinig! Maar dat geringe getal verliest nog veel aan waarde, als men eens nagaat, hoe het is samengesteld.

Van de 92 boekjes in het 2e district zijn er 49 in handen van *minderjarigen zonder beroep*, hoofdzakelijk van schoolkinderen. In het 3e district 78 van de 113, in het 4e district 73 van de 100, in het 5e district 102 van de 128.

Daar blijven dus voor het 2e district slechts 43 meerderjarigen over, voor het 3e 35, voor het 4e 26, plus één vereeniging, voor het 5e 26.

Het 2e district is het hoogst aangeslagen, wat de volwassenen betreft, het minst met betrekking tot de schoolkinderen.

Ook blijkt, dat het 2e district het meest welvarend is, of beter, het minst armoedig. Ofschoon dit district het kleinst aantal inleggers telt, is de spaarzin daar toch het grootst. Het geringer getal komt van het minder aantal sparende schoolkinderen, maar de volwassenen sparen er des te beter. In het 2e district werd door minder inleggers meer overgespaard dan in de overige buitendistricten.

Ingelegd werd

in het 2e	district	f 1,021.39
3e	„	933.29
4e	„	372.04
5e	„	951.42

De eilanden overtreffen onze buitendistricten verre. Ingelegd werd op:

Bonaire:	
Kralendijk	f 5 514.83½
Rincon	1.164.95
Aruba	6,916.06½
St. Martin (N. G.)	8,079.65½
St. Eustatius	2,964 50½
Saba:	
Bottom	7,682.56
Windwardside	363.67

Op de eilanden staat het er zeker goed voor.

Het gezamenlijk aantal inleggers op de eilanden bedraagt 1129, waarvan 778 schoolkinderen, en 351 volwassenen.

Een aardigen kijk op de werking der spaarbank in de geheele Kolonie geeft Bijlage *D* van het Jaarverslag.

Van de 3250 inleggers waren 1783 schoolkinderen, 436 behooren tot Nijverheid, ambachtslui derhalve, 121 tot den Handel, 51 Landbouw, 6 Jacht en Visscherij, 280 Vrije beroepen, onderwijs, ambten en bedieningen, 196 Huis- en stalbedienden, 34 Losse werklieden en anderen, niet in een bepaald beroep arbeidenden, 9 Gepensionneerden, 229 Meerderjarigen zonder beroep, 79 Zeelieden, 26 Vereenigingen.

Wat blijkt nu uit dit alles?

Dat het begin, het moeilijke begin gemaakt is; maar ook volstrekt niet meer dan dat.

Allen, die eenigen invloed kunnen uitoefenen op hun ondergeschikten, moeten samenwerken om het ijverig en geregeld gebruik maken van de Postspaarbank meer algemeen te maken. Er zijn nog verschillende lagen in onze maatschappij, waar de kennis van deze heilzame instelling nog niet schijnt doorgedrongen.

Op Curaçao zijn er maar 4 visschers, die sparen, maar 25 losse werklieden, 50 zeelieden, 95 handelsbedienden, 136 huis- en stalbedienden. De spaarzin moet bij deze lieden worden opgewekt. Velen onder hen verdienen voldoende om wat te kunnen overleggen. Maar het geld wordt verkwist aan drank, ijdelen opschik en pret maken.

Laat men het zich tot een gewoonte maken om bij het uitbetalen van het loon aan huisbedienden

Feuilleton.

DE TOEKOMST VAN CURAÇAO

ALS

Nederlandsche wereldhaven

IN

WEST-INDIË.

(*Een lezing gehouden in eene bijeenkomst van de Groep Suriname van het Algemeen Nederlandsch Verbond op den 11n. Mei 1908, door J. C. Loman, Civiel-Ingenieur.*)

Voor eenige maanden had ik het voorrecht eene reis te maken in de West-Indische wateren met Panama als eindpunt. De talrijke indrukken, die ik toen ontvangen heb, deden mij spoedig tot de slotsom komen, dat voor ons volk in die wateren nog een belangrijke rol is weggelegd op het tooneel van den wereldhandel, en omdat de handel van oudsher is geweest *de* hartslag van het Nederlandsche volk, scheen het mij niet onbelangrijk, dit onderwerp in eene bijeenkomst van het Algemeen Nederlandsch Verbond in te leiden, in de hoop, dat U allen medegedragen wordt van ons groot verlangen, dat Nederland weer zijne oude plaats onder de eerste handelsvolkeren der aarde mag innemen en van de schitterende gelegenheid gebruik maakt, die zich aanbiedt, nu het Panamakanaal over een zestal jaren zal zijn voltooid en de West-Indische wateren daardoor hunne afgelegen ligging zullen zien verkeeren in eene der drukst bevaren zeerouten.

Dat mijn oog voornamelijk gevestigd is op Curaçao, is, naar ik hoop, geen beletsel voor U om toch belang te stellen in dit onderwerp, dat slechts gedeeltelijk Suriname raakt. Men vergete toch nimmer, dat Curaçao Nederlandsch gebied is en dat de bloei van welk Nederlandsch gebied ook, waar ook gelegen, zoowel directe als indirecte voordeelen oplevert voor alle Nederlanders op de geheele wereld. Ik hoop U heden avond duidelijk te maken, welke belangen op het spel staan en U tevens aan te toonen, hoe het mogelijk is, dat mijne denkbeelden worden verwezenlijkt. Doch hiertoe behoort eene krachtige, opgewekte, vaderlandsche beweging op touw gezet te worden; wij moeten allen in daad en geschrift dit denkbeeld werelreldkundig maken, opdat dit ongemerkt in alle Nederlandsche gewesten worde overgenomen en als bij intuïtie, spontaan door elk Nederlander de wensch wordt geuit, dat in deze gehandeld moet worden: Dan komt de zaak van zelf in de regeeringskringen en in 's lands vergaderzaal en dan ben ik overtuigd, dat de Nederlandsche stam een belangrijken slag gewonnen heeft in den strijd der volkeren op het handelsgebied.

Zooals ieder zal weten, wordt de handel getrokken door waterwegen als rivieren, meeren en zeeën. Waar een waterweg begint, waar een rivier bevaarbaar wordt, of waar eene goede landingsplaats is, ontstaat een centrum van bedrijvigheid en van handel. In de middeleeuwen zag men op vele plaatsen in Europa steden ontstaan om die redenen. Tengevolge van de onophoudelijke oorlogen en roofpartijen kon toen ter tijd de handel zich wel niet zóó krachtig ontwikkelen, als gewenscht was, doch men behielp zich door dikke muren en forten en door convooien of escorten van gewapende lansknechten. Toen in Nederland en België de politieke toestanden gunstiger werden dan in het achter gelegen Duitschland, kon zich de handel aldaar rustiger ontwikkelen en werd de grondslag gelegd voor dien reusachtigen handel, welke in de 16e, 17e en 18e eeuw de geheele wereld deed verbazen. De Hollandsche zeehavens, waar de goederen uit de schepen der binnenwateren werden overgeladen, kwamen tot ongekeuden bloei, voornamelijk als gevolg van de gunstige ligging van de toenmaals belangrijkste zee, de Noordzee, en door de gunstige politieke toestanden, die oneindig beter waren dan die in de achtergelegen landen. Bovendien bestond de Regeering toen ter tijd vrijwel uitsluitend uit handelslieden, die duidelijk inzagen, dat handel de hoofdfactor was voor een bloeiend Nederland. De overheid steunde in dien tijd zooveel mogelijk dien wereldhandel en de gevolgen bleven dan ook niet uit. Nederland bereikte het toppunt van bloei. Met steun der Overheid werden ontdekkingsreizen ondernomen, werden koloniën gesticht en werd de handel van de mededingende mogendheden zooveel mogelijk geknakt. Spanje, eertijds de krachtigste koloniale mogendheid der wereld, werd teruggedrongen van het handelstooneel door het krachtig optreden van de Nederlandsche Regeering en door de lakschheid van het Spaansche Gouvernement, dat zijne overzeesche bezittingen door wanbestuur langzamerhand liet wegkwijnen. Later, toen ook de Nederlandsche Overheid zwakker optrad en voornamelijk Engeland de belangrijkste mededingster werd, begon ook onze handel achteruit te gaan. Het einde der 18e eeuw zag den Nederlandschen handel zelfs vrijwel te gronde gaan en toen na de Fransche overheersching, na den val van Napoleon, het Koninkrijk der Nederlanden door vereeniging van Noord- en Zuid-Nederland geboren werd, werd de oude beproefde handelspolitiek verlaten en begon het stelsel de bovenhand te krijgen, dat de regeering den handel slechts duldde, doch niet bevorderde. Het volslagen gebrek aan inzicht in de toekomst deed voor ons de Zuid-Afrikaansche bezittingen verloren gaan en als ware dit nog niet genoeg, wij verkochten het eiland Singapore en de bezittingen aan de Goudkust op de Kust van Guinea. Wel werden in de afgeloopen 19e eeuw schatten gelds verdiend door uitzuiging van Java, doch de Nederlandsche handel kwijnde, de handelsvloot had weinig te beteekenen.

Eerst in de laatste 40 jaren is er verbetering gekomen.

Voorgegaan door eenige prinsen uit ons vorstenhuis, vooral Prins Hendrik, broeder van Koning Willem III, kwam er eenig leven in de vaderlandsche reederijen. Toen het Suez kanaal geopend werd, werden voornamelijk door steun van Prins Hendrik, die er schatten van geld uit zijn eigen vermogen aan waagde, verschillende stoomvaartlijnen opgericht, die zich nu in eenen grooten voorspoed mogen verheugen. Later volgde een stoomvaartlijn op Amerika en een kleine 30tal jaren geleden volgde, dank zij den steun van Koning Willem III, de Koninklijke West-Indische Maildienst. Nederland werd wakker, zijn vlag begon weer te waaien in de verschillende werelddeelen. Later volgde de Zuid-Amerika-Lijn en de Java-China-Japan-Lijn. Toen een paar jaar geleden de Zuid-Amerika-Lijn dreigde te gronde te gaan, ging de Nederlandsche regeering er zelfs toe over deze particuliere maatschappij gedeelijk te steunen, iets eenigs in de

te vragen naar het spaarbankboekje. Evenzoo als er eens een karweitje betaalt wordt aan ververs, timmerlieden, metselaars en dergelijken. Die lui moeten onophoudelijk herinnerd worden aan het sparen. Zij moeten het groote nut, de noodzakelijkheid daarvan inzien. Zij moeten begrijpen, dat het hoofddoel van de Spaarbank niet is geld over te houden, maar het goed te leeren besteden. Niet zoozeer geld OVER te leggen, maar te overLEGGEN, hoe het geld te gebruiken. Ook zij moeten, niet jaarlijks, maar iederen dag een huishoudelijke begrooting opmaken; inkomsten en uitgaven tegenover elkander wikken en wegen. Alleen de hoogst noodzakelijke uitgaven toestaan, onverbiddelijk al het niet strikt noodige vermijden.

En ook het hoogst noodzakelijke moet men zich nog zoo voordeelig mogelijk aanschaffen. Voordeelig, dat beteekent niet altijd zoo goedkoop mogelijk, maar zoo, dat men er het meest en het langst voordeel van trekt. Voedzaam, gezond voedsel, zonder liflafjes, alleen op Zon- en Feestdagen iets minder alledaagsch. Stevig, gemakkelijk schoeisel, en geen luxe-artikelen. Zindelijke, sterke kleeding, en niet wisselend met iedere mode. De duurdere kleedingstukken niet dadelijk in de week afdragen, maar bewaren voor feestelijke gelegenheden. Een nette hoofdbedekking, eenvoudige hoofddoeken, of Curaçaosche hoeden, en geen bloementuinen of veerennesten, linten- en strikken-uitstalkasten uit Parijs. Flinke, degelijke, Curaçaosche meubels zijn ook sterker dan die opgeprikte, opgeplakte snuisterijen uit het Buitenland.

Maar nu ook weer niet op een enkelen feestdag alles verkwisten, wat men in een geheel jaar heeft uitgespaard. Lang voor het feest er is, moet men berekenen, hoe men dat fatsoenlijk vieren kan; en dan ook geen cent méér uitgeven. Als men in den feestroes is, kent men de waarde van het geld niet, maar wil altijd meer en meer, terwijl men toch nooit verzadigd wordt

De buitengewone uitkomsten, de toevallige baten, enkel en alleen voor buitengewone uitgaven afzonderen, op de spaarbank brengen, en niet wegbrokkelen tusschen de gewone onkosten voor het dagelijksch huishouden. Altijd, iederen dag, ook op feestdagen, minder uitgeven dan verdiend werd, of gespaard bleef. Immer de tering naar de nering zetten. Altijd iets overhouden. Zoo zal men immer gedekt zijn voor buitengewone gevallen, voor ziekten, sterfgevallen, of feesten, wanneer men steeds trouw al het geld, wat niet onmiddelijk besteed moet worden, ook het geringste, ter bewaring geeft aan de Spaarbank. Als het thuis blijft liggen, brandt het groote gaten in den zak, en valt er door.

Als men werkeloos is en zonder brood en vol schulden, leert men het best de waarde van het geld kennen. Dan eerst ondervindt men, hoeveel moeite men moet doen, hoe hard er gewerkt moet worden om een paar gulden te verdienen. Vergeten wij dit toch niet in de oogenblikken van betrekkelijken overvloed.

Dat een ieder zich beijvere om de Postspaarbank te doen bloeien, het strekt tot welzijn van 't algemeen.

Waarom wij hiertoe zoo nadrukkelijk aansporen.

Omdat wij tot de treurige gevolgtrekking zijn gekomen, dat het nieuwtje er af schijnt. In de eerste 2 jaren werd f93,542 10½ ingebracht, dat is bijna f47,000 per jaar, en gedurende 't jaar 1907 werd slechts ingebracht f34,094.12½. dat is aanmerkelijk minder dan het gemiddelde. Zoo gaan wij den kreeftengang en dat mag niet.

Voor onze Vloot.

„De tweede koloniale mogendheid kan en moet ter zee meer praesteeren, dan thans het geval is.

Maar al te zeer is de meening verspreid, dat onze marine niet uit haar verval is op te richten, maar al te veel wordt het streven voor de verhooging onzer weerkracht ter zee beschouwd als een verloren zaak. En toch is dit geenszins het geval, want zonder twijfel zijn wij in de laatste jaren vooruit gegaan; maar wij zijn nog lang niet waar wij moeten zijn. De leus is thans: „bezuiniging op militaire uitgaven", en de marine lijdt daar onder, de vooruitgang welke in de laatste jaren te bespeuren was, is weer tot stilstand gekomen, de aanbouw is bepaald tot het uiterst noodzakelijke, — het afwerken van het schip waaraan men begonnen was, — de uitgaven voor het personeel zijn veel hooger geworden en daardoor kan minder besteed worden voor het materieel.

Zoo lang het Nederlandsche volk als geheel zich niet sterker voor de vloot interesseert, is geen degelijke vooruitgang te wachten en zoolang de vloot uitsluitend te-recht of ten onrechte, den naam heeft van niet buiten te kunnen komen, zoo lang zal belangstelling van het Nederlandsche volk niet toenemen.

Wij redeneeren nu in een kringetje rond: Zoodra er belangstelling is, zal de vloot sterker worden, en als de vloot sterker is, zal er meer belangstelling zijn. Intusschen is er nog een ander middel om deze voor onze marine zoo zeer gewenschte belangstelling op te wekken, en die even groot te maken als in andere landen het geval is.

Gaan wij eens na wat men daartoe in die landen gedaan heeft. Door het patriotisme van enkele mannen van naam en vermogen, die inzagen, dat de grootheid en het welzijn van hun land onafscheidelijk verbonden waren aan de macht, die men ter zee kon ontwikkelen, werden reusachtig groote vereenigingen opgericht, welke, zonder politieke drijfveeren, door allerlei middelen de vloot tot ontwikkeling en kracht trachten te brengen. In Engeland heeft men „The Navy League", in Frankrijk „La Ligue Maritime française", in Duitschland de „Deutscher Flotten-Verein.

Onder de vereenigingen, die zich de ontwikkeling der nationale energie ten doel stellen, komt het ons voor dat een vloot-vereeniging een eerste plaats inneemt. Het doel daarvan is in de hoogste mate vaderlandslievend. Aangespoord door de overtuiging, dat de kracht der vloot een noodzakelijke voorwaarde uitmaakt voor de grootheid van het land, legt een zoodanige vereeniging er zich met kracht op toe om bij het groote publiek de belangstelling in zaken, welke verband houden met de zee, te doen geboren worden of te doen herleven. Op verschillende wijzen tracht zoo'n vereeniging hare landgenooten op te wekken uit een bedriegelijke gerustheid, en hun te doen gevoelen, dat hunne onverschilligheid zwaar drukt op het welzijn van het land.

En werkelijk, is het niet voldoende, indien zij zich de gebeurtenissen der laatste jaren herinneren, in welk tijdsverloop om zoo te zeggen het kanon steeds over de zeeën heeft gesproken, en waarin de geschillen der volkeren door den zeestrijd zijn beslecht?

Wat wij gezegd hebben omtrent het bijzondere belang der marine, hebben alle volkeren, die het eenmaal verkregen standpunt willen bewaren, reeds lang ingezien. Als voorbeelden hiervan mogen dienen, dat in Engeland in vijftien jaar tijds de sterkte der oorlogsvloot verdrievoudigd is; Duitschland heeft een vloot gebouwd, waarvan een dertigtal jaren geleden nog niets bestond, en die thans gelijk staat met, zoo al niet krachtiger is dan de Fransche vloot; de Vereenigde Staten, onze koloniale nabuur, zijn in het strijdperk getreden, en zullen binnenkort een krachtige vloot bezitten.

In één woord, alle mogendheden versterken hun zeemacht, en het schijnt alsof de tweede koloniale mogendheid deze feiten niet ziet, en er onverschillig voor blijft.

Nederland schijnt te vergeten, dat het prachtige en waardvolle koloniën bezit, waar ook uitgestrekte streken zijn, welke zelfs nog niet zijn onderzocht of doorkruist.

Nederland schijnt te vergeten, dat in den Stillen Oceaan vele groote mogendheden reusachtige belangen hebben, dat daar een nieuwe mogendheid zich ontpopt heeft met een macht ter zee, waarvan de wereld niet droomde. Nederland schijnt te vergeten dat de kaart in Oost-Azië gewijzigd is, en dat vele tegenstrijdige belangen daar met elkander in botsing kunnen komen. Nederland schijnt te vergeten, dat China aan het ontwaken is, en dat onze koloniën omringd zijn door tal van mogendheden, die om den voorrang dingen. Nederland schijnt te vergeten, dat botsing van groote belangen nog nooit op vredelievende wijze is opgelost, en verbeeldt zich misschien dat de door onze vloot betoonde krachtsontwikkeling ons bewaard heeft voor het gemoeid worden in den laatsten oorlog.

Deze staat van zaken moet toch elk Nederlander, die zich bekommert om het welzijn des lands, ter harte gaan. Hoe er aan tegemoet te komen? De inspanning en de pogingen van enkele personen, hoe lofwaardig ook, zijn daartoe onvoldoende. Hiertoe is de werkdadige en oordeelkundige tusschenkomst van den Staat noodig. Maar de Staat handelt slechts onder den druk der algemeene opinie. Het is deze opinie, welke gewonnen moet worden, en dat is het wat allerwege de oprichters van een vlootvereeniging zich ten doel hebben gesteld.

De oprichting der Ligue maritime française in 1899, ging met groote moeilijkheden gepaard; maar dank zij het doorzetten der verschillende pogingen en de mildheid van enkele rijke steunpilaren, neemt die vereeniging thans een eerste plaats in onder de groote propagandalichamen. Onder het beheer van een bestuur, waarin een aantal der invloedrijkste mannen zitting hebben, verheugt deze vereeniging zich in een toenemenden bloei. Alle zaken, welke de marine betreffen, worden door de Vereeniging met de grootste aandacht bestudeerd, en men wint daaromtrent de meest bevoegde beoordeelingen in, en ten slotte wendt de Vereeniging al haar invloed aan om de oplossing te bereiken, tot welke men omtrent de verschillende vraagstukken gekomen is. Op deze wijze heeft haar invloed zich reeds herhaaldelijk bij het nemen van besluiten doen gevoelen.

In Duitschland, waar thans 680.000 personen lid zijn, werd de Flottenverein op den 30en April 1898 opgericht. Het doel dezer Vereeniging wordt in het reglement als volgt saamgevat: Zij acht een sterke vloot noodzakelijk, voornamelijk voor het behoeden der zeegrenzen tegen oorlogsgevaar, tot het behouden van de plaats, welke het land onder de mogendheden inneemt, tot bescherming der algemeene belangen en der bestaande handelsbelangen, en tot beveiliging van in andere landen verblijf houdende landgenooten. Daarom stelt de vereeniging zich ten doel de wetenschap en de belangstelling van het volk op te wekken en te versterken voor de beteekenis en den toestand der vloot.

De Engelsche Navy League noemt zich een buiten alle partijen staande organisatie, welke de regeering en de kiezers steeds wijst op het bijzonder groote belang om een krachtige marine te bezitten, als zijnde de beste waarborg voor het behoud van den vrede. Het doel is om inlichtingen te verspreiden, welke het onzaggelijk groote belang voor het Rijk aantoonen van maritieme kracht waarvan de handel en het bestaan van het land afhankelijk zijn. De Navy League wil er verder op wijzen welke zware eischen een oorlog aan de marine stellen zal, en brengt het feit onder de aandacht, dat de vloot niet sterk genoeg is om aan die eischen te voldoen. Verder oefent zij invloed uit op de maatregelen, welke genomen worden voor de uitbreiding der maritieme macht van het Rijk.

Wij stellen ons nu voor dat Nederland in het door andere volkeren gemaakte spoor moet treden."

(Utr. Dagbl.)

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Bericht.

Om te voldoen aan de belangstelling onzer Lezers hebben wij heden ook het begin der Lezing van den Heer LOMAN als feuilleton afgedrukt. Onze Lezers bezitten nu deze lezing in haar geheel.

Ons Verslag.

Wij lazen in *De Vrijmoedige* van Donderdag ll.:

„Naar aanleiding van 't verweer van de „Amigoe" betreffende haar verslag van des Heeren DE JONCHEERE's rede over de concessiën-kwestie, deelt onze berichtgever ons mede, dat hij niet het oog heeft gehad op enkele woorden; zoomin op de weinige in dat verslag, al of niet juist, van de rede medegedeeld, als op de vele in dat verslag weggelaten. Hij heeft alleen bedoeld, hetgeen wij dan ook schreven, dat onze collega niet gelukkig is geweest in het „weergeven"; de lezer krijgt uit het bedoelde verslag een geheel verkeerden indruk van de rede in haar geheel. Onze berichtgever voegt er bij, dat de spreker, zooals gewoonlijk, goed verstaanbaar heeft gesproken. Hiermede sluiten wij onzerzijds het debat."

Tot zoover *De Vrijmoedige*.

Iedere polemiek is uit den booze. Onze Collega heeft er een einde aangemaakt; niet aan het booze, maar aan de polemiek; wij zullen ons dus maar tevreden stellen met zijne, naar wij veronderstellen, vergoelijkende verklaring. Geen enkel Lid van den Raad, geen enkel der Verslaggevers zal het echter eens zijn met de bewering, dat de Heer DE JONCHEERE „zooals gewoonlijk, goed verstaanbaar heeft gesproken." Wij durven wedden, dat ook met dat laatste verslag aan *De Vrijmoedige* van zijn berichtgever het niemand eens is dan de Spreker zelve.

Nederlandsche handelsgeschiedenis Hierdoor heeft de regeering hare lijdelijke houding verlaten en heeft zij eindelijk getoond, dat de scheepvaartbelangen de hoogste belangen zijn voor het Nederlandsche volk, heeft zij getoond in te zien, dat de handel de vlag volgt. Op een voorsgaan van de regeering in deze lijn is mijn betoog gericht.

Zooals zooeven is medegedeeld, heeft het Nederlandsche volk zijn kracht en zijn voorspoed niet alleen te danken aan de ligging van zijn land aan de monding van drie der belangrijkste rivieren van Noord-West Europa n.l. Rijn, Maas en Schelde, en de ligging aan de Noordzee, eens de belangrijkste zee voor het handelsverkeer, doch ook aan zijne handelspolitiek en zijn gunstige binnenlandsche toestanden.

In de grijze oudheid bestond er ook een klein rijk, dat door zijne ligging en zijne binnenlandsche rust tot hoogen handelsbloei is geraakt. Phoenicië was een landje, gelegen aan de Syrische kust in de Middellandsche zee; het was omringd door grootere en kleinere staten, die veelal zóó slecht geregeerd werden of zóó woelig waren, dat de handelsman den moed niet bezat er groote zaken te beginnen. Het gevolg was, dat Phoenicië bloeide, doordat het streng geregeerd werd en er handel en scheepvaart door de regeeringszorg veilig waren. Bekend is dat de Phoeniciërs reeds de Roode zee, de Perzische Golf en de Golf van Bengalen hebben bevaren, zeeën die ruim twee duizend jaar later eerst door de Spanjaarden en Portugeezen opnieuw zijn ontdekt. De volksplantingen, die de Phoeniciërs stichtten, werden op gelijke verstandige wijze bestuurd en dezelfde handelspolitiek werd er gevolgd als in het moederland, zoodat deze volksplantingen ook al zeer spoedig tot hoogen bloei kwamen.

Men noeme slechts den naam Carthago.

Is het niet alsof de Nederlandsche handelsgeschiedenis eene herhaling is van de Phoenicische en Carthaagsche. Eene enkele stad als Carthago beheerschte toen den wereldhandel, evenals Amsterdam dat later zou doen. Alle opkomende groote mogendheden trachtten met naijver Carthago te verwoesten, hetwelk zich onder zijne beroemde helden als Hannibal schitterend verweerde. Lijkt dit niet op onze geschiedenis met de tallooze handelsoorlogen tegen Engeland en Frankrijk, waarin onze helden als de Ruyter en Tromp de eer en den roem van hunne steden en provinciën hoog hielden?

Een ander sprekend voorbeeld is de stad Genua. In de middeleeuwen was de stad of republiek Genua eene der machtigste staten aan de Middellandsche zee. Deze kleine republiek bezat ook nederzettingen hier en daar langs de kusten dezer binnenzee en voerde ter wille van zijnen handel zoo noodig met machtige tegenstanders oorlog, dikwijls met schitterenden uitslag. Toen de Middellandsche zee niet meer de wereldzee was, en andere volkeren langzamerhand in beteren oeconomischen toestand geraakten door binnenlandsche rust en opbloei van hunnen handel, begon Genua ook te vervallen en werd eene ware „ville morte" tot het midden der vorige eeuw. Toen werd het Suez-kanaal gegraven en plotseling werd de verlaten haven door vele stoomvaartlijnen aangedaan en het oude bedrijf keerde terug. Een net van spoorwegen, waaronder de bekende spoorweg door den St. Gotthardtunnel, voerde de binnenlandsche producten aan en tegenwoordig vertoont zich Genua als de belangrijkste stad van Italië en eene der grootste steden aan de Middellandsche zee. Het scheppen van eenen nieuwen weg voor het wereldverkeer kon dus het vervallen Genua doen opleven tot eene wereldhaven van den eersten rang. Dat zulk eene herleving niet geschiedt zonder gewichtige offers, spreekt van zelf. Voorgegaan door rijke particulieren, zijn door stad en staat millioenen besteed om Genua alle gemakken te verschaffen, waarover eene belangrijke haven moet kunnen beschikken. Een kostbare dam in zee dient als golfbreker en heeft het woelige water van de oude rêe veranderd in eene prachtige havenkom. Millioenen en nog eens millioenen heeft de staat uitgegeven voor het bouwen van de noodige spoorlijnen om de haven gemakkelijk te verbinden met het achterland. Bekend is, dat Genua door de meeste passagiers uit Noord- en Midden-Europa gebruikt wordt als inscheephaven naar Oost-Indië. Alle mogelijke hulp heeft men in die haven. Een passagebiljet voor eene stoomboot geeft vrijstelling van visitatie voor den reiziger, die van buiten over de Italiaansche grenzen gaat op weg naar Genua. De staat en de stad ontzien geld noch moeite en het gevolg is dan ook, dat Genua niet alleen bloeit, doch jaarlijks in bloei toeneemt.

Voor ons Nederlanders komt nu een voorbeeld, waarover wij beschaamd moeten staan. Laten wij den blik rusten op de kaart van Oost-Azië, dan treft ons oog dadelijk Singapore. Azië, is nu in handen van de Engelschen. Voor ongeveer tachtig jaren echter woei daar nog de Nederlandsche driekleur. Wij hebben tot onze schande dat kleine eiland afgestaan aan Engeland, omdat we toen niet beseften, dat het door zijne schitterende ligging voorbestemd zou zijn om tot ongekenden bloei te geraken. Ongemerkt is het in Engelschen handen overgegaan en nu zou elk Nederlander er alles voor over hebben om het weer terug te krijgen.

De ligging van Singapore is eerst van belang geworden bij de opkomst van de stoomvaart. Voor zeilschepen was daar een station niet noodig. Zeilschepen gaan meestal direct van de eene haven naar de andere zonder tusschenhavens aan te doen, om lading in te nemen of te lossen. Zeilschepen worden meestal met een bepaalde lading bevracht en varen zelden of nooit in geregelden dienst.

Stoomschepen daarentegen moeten nu en dan havens aandoen om kolen in te nemen en doordat ze dikwijls in geregelden dienst varen, zijn ze dan bovendien verplicht onderweg vele havens in dien dienst aan te loopen, om verzekerd te zijn altijd voldoende lading te krijgen.

Nu ligt Singapore voor dit doel buitengewoon gunstig en wel ten eerste op eenen weg, waar alle schepen langs moeten, komende van Europa naar Oost Azië en ten tweede te midden van de eilanden van Nederlandsch-Indië, waardoor het *Engelsche* Singapore de stapelplaats is geworden van de producten uit den *Nederlandschen* archipel. Elk schip kan verzekerd zijn te Singapore lading te vinden en kan ten allen tijde steenkool krijgen tegen de laagste prijzen en in alle kwaliteiten en hoeveelheden die men verlangt. Als men in Singapore ziet met welke eenvoudige middelen daar eene haven is gemaakt, dan begrijpt men eerst van welk een overwegend belang de ligging is. Ontelbaar vele schepen liggen steeds op de ruime reede voor anker te laden en te lossen. Tallooze lichters en kleine booten worden door Chineezen van uit de kust naar boord geroeid, zoodat de reede als het ware krioelt van kleine vaartuigen. Eene menigte groote mailbooten van alle natiën der wereld verlevendigt het tafereel. Aan havenwerk is zoo goed als geen cent besteed; de natuur heeft hier het ingenieurswerk onnoodig gemaakt. Toen echter de snelle mailbooten in de vaart kwamen, was de reede niet meer voldoende. De enkele uren, die zoo'n boot in de haven kan doorbrengen, moeten goed gebruikt worden. Laden, lossen, water innemen, passagiers opnemen en afgeven, kolen laden, dat alles in korten tijd te doen, gaat niet op eene reede, waar soms een' enkelen dag op een jaar wat zee staat. Men maakte dus houten steigers, die langzamerhand door de particuliere firma's werden uitgebreid en zoo bleef Singapore met uiterst eenvoudige middelen eene haven, die wel geen' fraaien indruk maakt, doch aan alle eischen voldoet, die men stellen kan.

Toen de Nederlandsche regeering met groot leedwezen zag dat langzamerhand alle producten van de Nederlandsch eilanden (gelukkig behalve van Java) via Singapore verscheept werden, beraamde zee middelen om dit groote verkeer naar eene Nederlandsche haven te lokken, Makassar op Celebes werd wat geholpen, doch hoewel de scheepvaart op Makassar niet onaanzienlijk was, de groote Transatlantische lijnen komen daar niet, omdat daartoe de ligging niet gunstig is; wat lading evenwel aangaat, die was daar altijd ruim voorhanden. Men moest dus naar een beter gelegen punt zoeken en men vond dit op het eiland Poeloe Keh ten noorden van Atjeh: het dorpje Sabang. De ligging van Sabang is dan ook voortreffelijk, wel niet zoo centraal als Singapore ten opzichte van onzen archipel, doch op 1½ dag stoomens verwijderd liggen de tabaksvelden van Deli en omliggende landschappen, het rijke peperland Atjeh en de Maleische staatjes der toekomst op het schiereiland Malakka, met hunne rubberplantages en tinmijnen, terwijl bovendien op twee dagen stoomens verwijderd Padang, de afvoerhaven voor de Nederlandsche Ombiliens-steenkolen-mijnen van Sumatra's Westkust ligt. Met veel animo is die Nederlandsche haven opgericht, doch veel geldelijken steun verleende de Regeering niet. Men liet langzamerhand alles over aan de particulieren; de Nederlandsche Handelmaatschappij heeft er groote sommen gelds in gestoken, doch de Regeering trok zich vrijwel terug en

Een droevig ongeluk.

Onder zeer veel blijken van belangstelling werd Maandagavond het stoffelijk overschot van den Jongeheer J. A. DE VEER DAAL ten grave gedragen, die daags te voren, terwijl hij aan 't jagen was op *Groot-Piscadera*, door het onverwachts afgaan van zijn jachtgeweer doodelijk getroffen werd.

Onze Vloot.

Aan het zoo juist ontvangen Jaarverslag dezer Vereeniging ontleenen wij nog het volgende:

De Vereeniging telt 11 Begunstigers, die te samen f 4.400 stortten; ook werd van eene Dame een gift van f 500 ontvangen. Aan contributie werd ontvangen f 1.364,88.

De Vereeniging kon dus beschikken over de somma van f 6.264,88.

Het saldo in kas op 1 Januari bedraagt f 1.238, 18½ terwijl op een Spaarbankboekje f 2.100 gestort werd.

Pest.

De Heer JACOB SLEEPER, belast met de waarneming der zaken van de Amerikaansche Legatie te Caracas heeft aan de Regeering te Washington geseind, dat zich te La Guaira 8 nieuwe gevallen van pest hebben voorgedaan, waarvan 4 met doodelijken afloop. Den 30sten Mei is ook te Caracas één persoon aan pest overleden.

De Nederlandsche Consul te Port-of-Spain heeft hier officieel bericht gezonden, dat ook op Trinidad twee gevallen van pest zijn vastgesteld, beide met doodelijken afloop.

Voor La Guaira bleef de quarantaine gehandhaafd, welke verleden week ook afgekondigd werd voor schepen komende van Trinidad.

Stadsreiniging.

Van 5 Juni, 12 uur n.m. tot 12 Juni 12 uur werden in het fiscalaat aangebracht:

193 ratten.
792 muizen.

Door de werklieden van de reinigingscommissie werden uit verschillen koralen en erven aan de Overzijde 112 karren vuilnis verwijderd; op Pietermaai, den berg Altena van openliggende gronden 168 karren vuil en oude blikken, zoomede van het terrein Monteberde p. m. 400 kruiwagens oud blikwerk.

Door de meerdere aangehuurde werklieden voor de stadsreiniging en Quarantaine-maatregelen werden uit sloppen, stegen en binnenplaatsen van woningen in de Willemstad en aan de Overzijde (voor het oog der Politie verborgen) 130 karren vuil en vodden weggevoerd.

De slachtplaats werd elken morgen gereinigd, terwijl de markt alwaar versch vleesch te koop wordt aangeboden, steeds schoon en het geheele zee strand elken dag in orde werd gehouden, zoomede riolen en goten; terwijl de de straten, door de aangehuurde werklieden en dwangarbeiders elken dag werden geveegd, zoodat wat *reinheid* betreft, alles er naar wensch uitziet, ook werden de mestvaalten uitgebrand.

schonk alleen den noodigen steun door de oorlogsvloot daar geregeld kolen te laten innemen, door er de Mailbooten der Stoomvaartmaatschappij „Nederland" geregeld te laten binnenloopen en door eenen stoombootdienst van Deli naar Sabang geldelijk te steunen. Bovendien keerde de kans van den Atjehoorlog, ten gevolge waarvan de uitvoer van dit rijke land niet de vlucht nam, waarop men had gerekend. Sabang kwijnt dan ook, hoewel het niet te ontkennen is, dat met flinke doortastende staatsbemoeiïng nog zeer veel terug te winnen zou zijn. Voor Sabang was het dan ook een zware mededinging als nieweling den strijd aan te binden tegen het beroemde Singapore en tegen de vrij belangrijke haven Pinang, waar ook eens de Hollandsche vlag gewaaid heeft en waar nog het groote oude fort wijst op de oude Hollandsche kracht en het oude Hollandsche zelfbewustzijn. Ten slotte is de stichting van Sabang als kolenstation aanleiding geweest voor het Engelsche bestuur om de havenwerken én van Pinang én van Singapore met alle mogelijke middelen te verbeteren en zijn daar nu havenwerken onder handen, die schatten van geld kosten, doch dan ook zeker aan Singapore haar eerste plaats op de handelskaart zullen blijven verzekeren.

De hoofdleering uit de geschiedenis van de Straits-Settlements (de Engelsche bezittingen Singapore en Penang in de Straat van Malakka) is, dat ons land indertijd door gebrek aan doorzicht de beide belangrijke havens van Z.O. Azië heeft prijs gegeven en nu waarschijnlijk tevergeefs moeite en kosten maakt om een klein gedeelte van den handel terug te winnen voor Sabang.

Het is nu, dat ik eerst overga tot het bespreken van het onderwerp, dat als titel geldt van deze lezing, nl. DE TOEKOMST VAN CURAÇAO ALS NEDERLANDSCHE WERELDHAVEN IN WEST-INDIË. Achtereenvolgens heb ik eenige voorbeelden behandeld, die allen kunnen dienen bij beschouwingen over dit onderwerp."

(Hier volgt, wat wij verleden week reeds afdrukten.

(RED. AM.)

Rattenverdelging.

De Medical Record bevat een artikel van de redactie, waarin aangedrongen wordt op maatregelen tegen het toenemend pestgevaar. Na er op gewezen te hebben, dat in 1907 bijna geen enkel deel van de wereld vrij gebleven is van pest, daar zij voorgekomen is in Britsch-Indië (in toenemende mate) en Afghanistan, Perzië, China, Straits Settlements, Japan, Formosa, de Filippijnen, Australië, Afrika, Turkije, Aziatisch Rusland, 2 gevallen te Glasgow, sedert Augs. 1907 in Californië en in den laatsten tijd aan de Goudkust, wijst zij op het erkende feit dat, evenals de gele koorts wordt overgebracht door de stegomyia, de malaria door de anopheles, de pest wordt overgebracht door de vlooien van de door pest besmette ratten. Zij zou, wanneer het in Engelsch-Indië, van waar de pestbesmetting uitgaat, onmogelijk is de ratten uit te roeien (wat zij niet toegeeft), wenschen dat er een internationale overeenkomst werd gesloten (daar alle rijken er belang bij hebben) waarbij voorschriften werden gegeven tegen het overbrengen van ratten uit besmette plaatsen door de middelen van vervoer, in het bijzonder van schepen. Zij ziet in de moeite en last voor den handel geen reden om, waar het zulk een groot belang geldt, dit aan geldelijk voordeel op te offeren.

Naar aanleiding van bovenstaand bericht togen wij op onderzoek uit om te weten te komen, of men ook hier bij het dooden van ratten op de eerste plaats die ratten tracht te verdelgen, die reeds besmet kunnen zijn en de besmetting naar hun rotgenooten op Curaçao kunnen overbrengen, wij bedoelen de ratten voorkomende op booten en schepen. Wij ontvingen nu de volgende opgave:

Ratten van de navolgende schoeners, nl.

14 Mei 1908. Van de Columb. schoener „Blanca Francisca" 78 ratten.

28 Mei. Van de Nederl. schoener „Electra" 3 ratten.

4 Juni. Van de Columb. schoener „Agueda" 4 ratten.

Van schepen te samen *85* ratten, die door middel van zwavel-uitrooking werden gedood

Van harte juichen wij het toe, dat nog steeds de vervolgingsoorlog verklaard blijft tegen alle knaagdieren, maar gelooven toch, dat het ten zeerste geraden is hun schuilhoeken in de schepen en booten met alle zorg op te sporen. Kan het *clayton-apparaat* daarbij niet groote, goede diensten bewijzen?

Belastingherziening.

't Gaat vlug in zijn werk. Woensdag ll. werden door den Kolonialen Raad, met enkele wijzigingen, weder een achttal Ontwerpen goedgekeurd. Woensdag a. s. zal het wel de laatste openbare vergadering zijn, die over de Belastingherziening wordt gehouden. Een merkwaardig historisch tijdvak zal daarmede voor Curaçao worden afgesloten. En dan eens afwachten, hoe het nieuwe stelsel zal werken.

C. S, S. V.

De Curaçaosche Scherpschuttersvereeniging is overgegaan in 't Curaçaosche Weerbaarheids-korps, waarvan het nieuwe reglement op de laatste bladzijde dezer courant wordt openbaar gemaakt.

De Christiansted.

moest gaan dokken en is daarom een paar dagen later hier aangekomen.

De Mail.

Naar het schijnt om quarantainemaatregelen in New-York te ontloopen gaat de *Philadelphia* niet verder dan San Juan en zal een afzonderlijk schip, de *Aurora*, verder doorreizen naar Pto. Cabello, Curaçao en Maracaibo.

Onze Financien.

Het jaar 1908 zet goed in, ook voor de eilanden. Gedurende het eerste kwartaal werd aan Belastingen:

	ontvangen	geraamd
Aruba	f 14,889.05	f 8,800
Bonaire	f 9,973.57	f 7,562.50
St. Martin (N.G.)	f 4,231.21½	f 3,612.50
St. Eustatius	f 1,198.34	f 1,100
Saba	938.35	f 1,275

Aan Inkomsten van onderscheiden aard

	ontvangen	geraamd
Aruba	f 28,002.50	f 7,190
Bonaire	f 1,630.98	700
St. Martin (N.G.)	f 998.43½	568.75
St. Eustatius	f 283.01½	270.
Saba	f 439.92	275.

De Pachtgelden brachten op.

Aruba f 1,247.65½, geraamd was f 750.
Bonaire f 899.04 „ „ f 312,50

Bundergelden van gouvernementsgronden in concessie afgestaan werden alleen op Bonaire geïnd.

Zij brachten op f 264.37½, geraamd was f 100.

Vergunning tot het ontginnen van phosphorzure kalk op Aruba bracht f 25,914.93 op, geraamd was f 5,000. Het steigergeld voor St. Eustatius, pro Memorie geraamd, bracht niets op.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Aangeteekende stukken: J. J. Debrot, Handel en Industrie Maatschappij „Curaçao," J. H. Neuman, George Parra, Jacob H. de Sola.

Brieven: Francinet Agustin, R. J. Beaujon Jr. (4), Antonio Caridad, Francisco Cruz Mira, Señorita Doloria, Alejandro Gardeazabal, J. L. Jacob Joop, Louis Lopez, Teodora Lacosta, Johannes Leito, Balbina Madora, Antonele Martis, Castro Platero, Luis N. Power, Gijsbertha Pieters. Antonio Santiago, Carlos Sabater, Juan José Tromp.

Briefkaarten: P. C. S. S Cos, Lucita Meyer, Jeanette Peiliker.

Drukwerken: R. J. Beaujon Jr. (10) J. Leito, M. J. Pensol.

Drukwerken zonder adres: 1 exemplaar „Le dedion-bouton.

Ingezonden Mededeelingen.

"Cuidado con las Medicinas Perniciosas"

Los médicos condenan unanimemente el uso de las emulsiones que contienen Creosota ó Guayacol. Es bien sabido que estas sustancias cuando se toman mezcladas con el Aceite de Higado de Bacalao irritan el estómago y los reñones, entorpecen la buena nutrición y por las frecuentes evacuaciones que causan, producen el rápido aniquilamiento de los enfermos

El Dr. Parsons, un distinguido especialista de la Ciudad de México, dice á este respecto: "Refiriéndome al valor germicida de la Creosota, cuando se le administra á enfermos tuberculosos, incorporada á preparaciones de Aceite de Hígado de Bacalao, declaro: que los experimentos químicos y la observación cuidadosa de un gran número de acsos, han demostrado que cualquiera que sean los resultados benéficos que los enfermos puedan recibir del uso de la Creosota y otras sustancias irritantes, estos resultados los nulifican los efectos perniciosos que ejercen tales drogas en el estómago.

Es un hecho bien conocido que la asimilación fácil y completa de los alimentos es de la mayor importancia en el tratamiento de las enfermedades que se caracterizan por denutrición y de las cuales es tipo la Tuberculosis. Se sabe tambien que el Aceite de Higado de Bacalao, perlectamente emulsionado, es uno de fos mejores reconstituyentes. Por eso es que los más distinguidos especialistas prescriben hoy las emulsiones de Aceite de Hígado de Bacalao que no contienen Creosota ú otras sustancias irritantes, que ocasionan el desórden de las funciones digestivas.

"De las diferentes preparaciones de Aceite de Hígado de Bacalao, yo prefiero la Emulsión de Scott que fabrican los Sres. Scott & Bowne de Nueva York."

Drukker:
ALFREDO F SINTIAGO

REGLEMENT
VAN HET
CURAÇAOSCHE WEERBAARHEIDS-KORPS.

———(:o:)———

Art. 1.

Het doel van het korps is, om door oefening in den wapenhandel en bijzonder in het schieten de weerbaarheid der Kolonie te verhoogen.

Art. 2.

In de maand Januari van elk jaar zendt het bestuur van het korps door tusschenkomst van den Comdt. der Troepen en van het Garnizoen aan den Gouverneur een verslag van den toestand van het korps, zoowel wat hare oefeningen, vorderingen in den wapenhandel en in het schieten, als hare samenstelling en ledental betreft.

Aan dit verslag wordt toegevoegd:
1o. het in art. 9 te noemen kasboek en
2o. het schietregister.

Art. 3.

Het ledental, inbegrepen het kader, mag het getal van tweehonderd niet te boven gaan.

Art. 4.

Om lid te kunnen worden, moet men minstens 16 jaren oud zijn.

Het verzoek om tot lid te worden aangenomen, moet schriftelijk aan het Bestuur worden gedaan.

Art. 5.

Nieuwe leden worden slechts éénmaal in het jaar en wel in de maand December aangenomen.

Art. 6.

Leden, die niet voor den 1o. December van ieder jaar kennis gegeven hebben hun outslag uit het korps te nemen, worden geacht hun lidmaatschap voor het volgend jaar te verlengen.

Art. 7.

Elk gewoon lid betaalt eene contributie van vijftig centen per maand en elk ondersteunend lid naar gelieve.

Art. 8.

Het bestuur bestaat uit den Commandant als President, den Luitenant-Kwartiermeester als Secretaris-Penningmeester, de beide Luitenants, waarvan een de functiën van Archivaris vervult, en één Lid, dat door en uit de leden in eene algemeene vergadering, waarbij minstens 't ⅔ gedeelte der leden tegenwoordig moet zijn, gekozen wordt.

Mocht dit aantal niet ter vergadering zijn, dan zal binnen acht dagen eene nieuwe vergadering belegd worden, die, ongeacht het aantal leden, voortgang zal hebben.

Art. 9.

De President leidt de vergaderingen; bij afwezigheid wordt hij vervangen door den oudsten Luitenant.

De Secretaris-penningmeester houdt de notulen van de vergaderingen aan, is belast met het innen der Contributies en boeten, en voert de Correspondentie. Hij houdt een kasboek aan, vereffent de rekening van het korps en doet elk jaar in de maand Januari rekening en verantwoording van zijn beheer. Bij afwezigheid wordt hij vervangen door een der Luitenants.

De Archivaris houdt de registers der presenten, de vorderingen en de boekenrollen bij.

Art. 10.

Het door de leden gekozen bestuurslid treedt in de maand Januari van ieder jaar af, doch is terstond weder herkiesbaar.

Art. 11.

Wanneer het Bestuur zulks noodig oordeelt belegt het algemeene vergaderingen. Het is verplicht in de maand Januari van ieder jaar eene algemeene vergadering uit te schrijven.

Alle vergaderingen moeten minstens acht dagen van te voren geconvoceerd worden, tenzij in spoed vereischende gevallen.

Op verzoek van minstens 10 leden kan een algemeene vergadering belegd worden. Voor het aannemen van reglements-wijzingen moet minstens ⅔ van het aantal leden tegenwoordig zijn; voor andere beslissingen minstens de helft van dit getal.

Voor het overige gelden ook hier de bepalingen bedoeld bij Art. 8.

Art. 12.

De schietoefeningen en exercitiën worden gehouden op tijd en plaats door het Bestuur in overleg met den Commandant der Troepen en van het garnizoen te bepalen.

Art. 13.

De benoodigde munitiën, geweren en ledergoed worden van Gouvernementswege verstrekt.

Betreffende de aanvrage en het verbruik der munitiën, het onderhoud en de inspectiën over wapenen en ledergoed moet worden gehandeld overeenkomstig de door den Kapitein-Commandant van het Garnizoen aan het Bestuur schriftelijk gegeven voorschriften.

Art. 14.

Tot het geven van onderricht in de verschillende oefeningen bepaald bij art. 12 kan van de Landmacht het benoodigde personeel worden gegeven tegen eene tegemoetkoming door den Kapitein Commandant van het garnizoen te bepalen.

Art. 15.

Bij het korps zullen zijn:

1e. Een Kapitein of 1e Luitenant als Commandant, drie 2e Luitenants, waarvan een Luitenant-Kwartiermeester. Na vier jaar dienst in hun rang kunnen de Luitenant Kwartiermeester en een der Luitenants voor eene bevordering tot 1ste. Luitenant aan den Gouverneur worden voorgedragen. Is het aantal gewone leden 100 of meer, dan kan de 1ste. Luitenant-Commandant van het korps na 4 jaren dienst in zijn rang aan den Gouverneur worden voorgedragen voor eene bevordering tot Kapitein.

2e Een Sergeant-majoor, 4 Sergeanten en 6 korporaals voor een sterkte van het korps tot en met 50 leden; 1 sergeant-majoor, 6 sergeanten en 10 korporaals bij eene sterkte tot en met 75 leden, en 2 sergeant-majoors, 8 sergeanten en 12 korporaals bij grootere sterkte.

3e. Van het overige aantal leden, kan ⅓ gedeelte den graad van 1e klasse bekleeden.

De officieren worden, na daartoe door de leden gekozen te zijn, uit een drietal per vacature, door het Bestuur op te maken, door den Gouverneur, op voordracht van het Bestuur benoemd. Het overige kader wordt door het Bestuur benoemd.

Alvorens met een rang bekleed te worden, zal door de adspiranten een examen worden afgelegd gelijkstaande met dat voor het overeenkomstige militie-kader in Nederland, evenwel voor eene Commissie bestaande uit den (Kapitein) Commandant van het korps, een der Luitenants en twee Luitenants van het garnizoen.

Bij staking van stemmen over het al of niet voldoende zijn van het examen, beslist de Commandant der Troepen en van het garnizoen.

De benoeming heeft geen invloed op hunne wettelijke verplichtingen ten aanzien van schutterij, noch op hunnen rang bij de zee- en landmacht. Zij worden op hun verzoek of op voorstel van het Bestuur door den Gouverneur ontslagen.

Art. 16.

De benoemde officieren leggen in handen van den Gouverneur den navolgenden eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof) trouw aan de Koningin, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de algemeene verordeningen dezer Kolonie, zoo waarlijk helpe mij God Almachtig. (dat beloof ik).

Van deze eedsaflegging wordt op het afschrift van het besluit van benoeming, hetwelk aan de belanghebbenden wordt uitgereikt, aanteekening gedaan.

Art. 17.

De benoemde officieren erkennen die der schutterij en van de zee- en landmacht in hunne rangen en geven, wanneer zij in uniform gekleed zijn, elkander de gebruikelijke eerbewijzen.

Art. 18.

De schildwachten doen voor de officieren van dit Korps in uniform gekleed, dezelfde eerbewijzen als voor de militaire officieren van gelijken rang zijn bepaald.

Art. 19.

Is dit Korps gezamenlijk met de militaire macht onder de wapenen, dan sluit zij ter rechterzijde van de Landmacht aan. Bij gezamelijke oefeningen met het garnizoen, kan door een meerdere van het Weerbaarheidskorps nimmer eenig bevel gevoerd worden over militairen van het garnizoen, dan op uitdrukkelijken last van den officier van het garnizoen, die de oefening leidt.

Art. 20.

De kleeding, die als uniform wordt aangenomen zal bestaan uit een veld-tenue bestaande uit grijs linnen. De jas gesloten met zeven koperen knoopen en voorzien van een liggende kraag van ongeveer 6 cM. Schouderpassanten van rood garen, model als van de schutterij. Aan weerszijden van de borst een zak met accolade-vormig bijgewerkte klep.

Op de heupen passanten voor den koppel, eveneens van grijze stof.

De jas eenigszins getailleerd.

Het hoofddeksel zal zijn een grijslinnen pet van het model van die der Infanterie, doch slechts 8 cM. hoog. De pet voorzien van een 3 cM. breede grijslinnen band van boven voorzien van een roodlaken bies.

Slobkousen van wit linnen met leder afzetting.

Voor officieren dezelfde tenue, behoudens de schouderpassanten van rood laken met gouden borduursel (breedte 3 c.M. en lengte 8 c.M.

Het hoofddeksel als dat van de minderen. De band van goud met roode biezen afgezet, evenals de bodem en kantbiezen.

Een Nederlandsch wapen voor op de pet boven den band.

De kaderleden hebben als distinctief een chevron op den linkerondermouw van de jas, bovendien sabelkwasten naar het model van de Landmacht.

Groote tenue:

Een groen laken attilla met zeven zwarte tressen en drie rijen knoopen; de naden, ook van de rug, met zwart garen band afgezet. De kraag van groen laken met eene hoogte van 3 5 c.M. De schouderpassanten van zwart treswerk.

Witte pantalon; zwarte schoenen.

Het hoofddeksel een zwart verlakte chacot met zwart paardenharen pluim en Nederlandsch wapen; hoogte en vorm als de pet van veld-tenue.

Voor officieren als van de minderen, behoudens de tressen en passanten van goud gevlochten koord, het belegsel van goudband.

De pantalon als boven.

De sabel: de Infanterie-sabel met zilveren dragon, als voor officieren der Landmacht. De koppel onder de jas, eveneens als voor de Landmacht.

De sjerp als voor de Landmacht.

De onderscheidingsteekenen voor de verschillende rangen, als die bij de Landmacht in gebruik.

Art. 21.

Het officiers-kader bekostigt zijn eigen kleeding. Aan de overige leden kan uit de door het Rijk of de Kolonie te geven subsidie een tegemoetkoming voor eerste aanschaffing gegeven worden, tot een totaal bedrag voor het geheele Korps door den Gouverneur goed te keuren.

De uniform van deze leden, wordt als zij ophouden lid van het korps te zijn, bij het Bestuur ingeleverd.

Art. 22.

De Korpsleden mogen alleen in uniform gekleed zijn bij de oefeningen, op verjaardagen van 't Vorstelijk Huis, op audiënties bij den Gouverneur, of als zij door den Commandant voor een of ander verzameld optreden worden opgeroepen.

Art: 23.

Wanneer daartoe gelegenheid bestaat kan bij het Korps een muziekkorps worden opgericht. De Kapelmeester kan den rang van sergeant-majoor titulair bekleeden.

Art: 24.

Ten behoeve der muziek wordt een fonds gevormd uit vrijwillige bijdragen der leden van minstens 25 centen per maand. Een der officieren wordt belast met het beheer van dit fonds onder verantwoording aan het Bestuur

Art. 25.

Aan den in Art. 24 bedoelden officier kan tevens worden opgedragen zich nu en dan van den goeden gang der repetities te overtuigen.

Van den Raad van Tucht.

Art. 26.

Een raad van tucht bestaande uit zeven leden, wordt belast met het opleggen der boeten, bedoeld in de na te noemen maatregelen van orde en met de behandeling van klachten over kaderleden en minderen, inclusief het bestuur.

Art. 27.

De in art 26 genoemde raad bestaat uit den Commandant als voorzitter, de beide Luitenants, een onderofficier, een korporaal en twee mindere korpsleden, benevens van ieder van dezen een reserve-lid. De drie laatste Categorieën worden door de leden gekozen De Luitenant-Kwartiermeester heeft als auditeur van den raad een adviseerende stem.

Art. 28.

De in art 27 bedoelde gekozen leden treden jaarlijks in de maand Januari af, doch zijn terstond weder herkiesbaar.

Art. 29.

Bij afwezigheid van leden of bij klachten over een der leden van den raad vallen, ancienniteitsgewijze, een of meer reserve-leden in.

Art. 30.

Op beslissingen door den raad van tucht genomen bestaat geen hooger beroep.

Verplichtingen van de leden tegenover het Rijk, indien Rijks- of Koloniale subsidie wordt verstrekt.

Art. 31.

De leden verplichten zich:

1o. Om dagelijks op een met den Commandant der Troepen en van het Garnizoen te regelen uur te exerceeren en wel tot dat zij, ter beoordeeling van dien Commandant voldoende geoefend zijn in de Infanterie-Reglementen I en II (recruten).

2o. Om zich wekelijks te oefenen in het schijfschieten.

3o. Om maandelijks een velddienstoefening mee te maken, hetzij en korps of afzonderlijk. In het laatste geval geschiedt de oefening onder leiding van een officier van het garnizoen.

4o. Om deel te nemen aan de openbare wapenschouwingen (parades) van het garnizoen.

5o. Om andere oefeningen door het Bestuur noodig geoordeeld mee te maken.

6o. Om bij het vallen van brandschoten zich gewapend in het Waterfort te verzamelen ter assistentie van het Garnizoen.

Art. 32.

De leden verbinden zich, om, gedurende het jaar waarover Rijks of Koloniale subsidie aan het Korps wordt uitgekeerd, in tijden van Oorlog, oorlogsgevaar of binnenlandsche onlusten op een daartoe strekkende oproeping van den Gouverneur onder de wapenen te komen, ter verdediging van het eiland Curaçao, of ter handhaving van het openbare gezag aldaar.

Art. 33.

In de gevallen bedoeld in art. 32 komen de Korpsleden ter beschikking van bevoegde macht van af den datum oproeping tot en met den datum van heffing van genoemd besluit.

Zij genieten alsdan desverkiezend bezoldiging gelijk staande met die voor overeenkomstige rangen van het garnizoen en worden eveneens desverkiezend het Rijk gevoed volgens de bij het garnizoen bestaande bepalingen.

Art. 34.

Zoodra het Weerbaarheidskorps in verband met art. 32. onder de wapenen wordt geroepen, staan de leden onder de krijgswetten.

Bepalingen betreffende het geldelijk beheer

Art. 35.

Door den Luitenant-Kwartiermeester wordt een kasboek aangehouden, waarin alle ontvangsten — dus ook de boeten — alle uitgaven worden vermeld.

Art. 36.

Het bedrag der Rijks of Koloniale subsidie moet als een maximum worden beschouwd.

Art. 37.

De subsidie wordt kwartaalsgewijs ontvangen onder overlegging van het kasboek.

Tijdig voor de eerste ontvangst in ieder jaar legt het Bestuur aan den Commandant der Troepen en van het Garnizoen een begrooting van kosten voor het geheele jaar over.

Maatregelen van Orde.

Art. 1.

Het bestuur zal tijdig de leden oproepen, voor vergaderingen, oefeningen of wapensschouwingen. Voor de oefeningen bedoeld bij art. 27 1o. 2o. en 6o. is dit overbodig.

Art. 2.

Indien een lid verhinderd is eene vergadering of eene oefening bij te wonen is hij verplicht tijdig voor den aanvang eener vergadering en minstens 3 uur voor het begin eener oefening schriftelijk en met reden omkleed hiervan kennis te geven aan den President.

Art. 3.

Een lid, dat zich voor langer den 24 uren buiten Willemstad begeeft, is verplicht daarvan schriftelijk kennis te geven aan den President.

Art. 4.

Voor overtredingen betreffende de art 22 en 31 van het reglement benevens van de art. 2 en 3 van de maatregelen van orde, wordt eene boete opgelegd van f 0.25 tot f 5.

Art. 5.

Hij die in gehoorzaamheid aan officieren of kaderleden van het korps of wel aan kader van het garnizoen belast met de instructie te kort schiet, wordt gestraft met eene boete van f 0.25 tot f 10.

Art. 6.

Hij die in uniform gekleed zijnde, zich in het openbaar onhebbelijk gedraagt of in staat van dronkenschap verkeert, wordt gestraft met eene boete van f 0.25 tot f 10.

Art. 7.

In uniform gekleed zijnde zijn de leden verplicht de officieren der Zee- en landmacht het militaire saluut te brengen.

Art. 8.

Overtreding van art. 7 met boete van f 0.25 tot f 2.50.

Art. 9.

Overtredingen tijdens de oefeningen kunnen door den Commandant gestraft worden met boeten van f 0.25 tot f 5.

Op deze straffen bestaat beroep bij den raad van tucht

Art. 10.

Bij voordurende beboeting volgens de art, 2—5 en 7-9 kan de raad van tucht het ontslag uit het korps uitspreken.

Art. 11.

Hij, die zijn ledergoed zoekmaakt of met geweren en ledergoed ruw omgaat, hij die, vergoeding voor uniform genietende, deze uniform verwaarloost of zoekmaakt, vergoedt den prijs van het zoekgemaakte of de kosten der herstelling.

Art. 12.

Het Bestuur beslist omtrent alles, waarin door dit Reglement niet is voorzien,

Overgangs-bepalingen.

Dit reglement treedt in werking op den dag, waarop het door den Gouverneur der Kolonie Curaçao mocht worden goedgekeurd.

Aldus vastgesteld in de Algemeene Vergadering van den 19 Maart 1908, ter vervanging van het reglement, goedgekeurd bij Gouvernements-Beschikking van 16 September 1902, No. 703.

De Voorzitter.
w. g. I. VAN LIER

Goedgekeurd bij Gouvernements-beschikking, dd. heden No. 454.

Willemstad, den 5e Juni 1908.

De Gouverneur van Curaçao.
w. g. J. O. DE JONG V. B. EN D.